

Felelős szerkesztő:

Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

III. ker. BELICZEY U.

115. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 160 k.

Negyedévre 40 k.

Egyes szám 3 k.

Kiadóhivatal:

III. K. BELICZEY

UT 115. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Fordulópont

előtt áll a magyar politika. Ha visszatekintünk a magyar múltra, azt kell mondanunk, hogy nem volt még teljes a konszolidáció ebben az országban. Mert hiányzott a parlament konszolidációja.

Fordulópont előtt áll az ország is, mert az előttünk levő választásokon fog eldőlni az, hogy Magyarországon a társadalmi békét, a politikai konszolidációt és egy olyan irányzatot leszünk-e képesek kivívni, amely hordképes alapot ad a jövő egészséges kiépítésére. Erre van szüksége ennek a nemzetnek.

Szüksége van azért, mert ez a csonka ország akkor állhat ellen annak a nagy nyomásnak, ha nem szeretetagozott, de egységes erő irányítja. Mert ha szerteszéjjel foszlik a nemzet ereje, ha egymással szembe állunk, akkor ez az ország örökre elveszett. Tehát nem a kisgazdapártnak, de az országnak, mindnyájunknak érdeke, hogy ez a párt nagyra és erőse vádjék, hogy kibírja azt a sok sulyt és rengeteg terhet, amelyet a körülmények vállaira nyomnak.

Ez a párt nem osztálpárt. Éppen ezért átkos konkolyhintő, önös érdekét szolgáló az, aki ezzel a párttal szembe állítani igyekszik mindenki. Különösen azokat, akiknek érdekei a kisgazdákéval közösek. Mert egymásra utáltak. Ilyenek az iparosok és a kereskedők. Kisgazda, a kisiparos és a kiskereskedő egymás nélkül meg nem élhet. Egy láncknak a szemei ök. Éppen azért be kell látniök, hogy nem egymás ellen, de kezét fogva egymás mellett kell küzdeniök és nem egymásba, de azokban kell keresniök és megtalálniök az ellenséget, akik közöttük a széthúzás, a viszálykodás magvát akarják elhinteni.

Mezőgazdasági munkások lakásokat építenek.

Hónapok óta hangyaszorgalmu munka folyik a földmívelésügyi minisztériumban Schandl Károly államtitkár és Mayer Károly miniszteri tanácsos vezetésével, hogy nagyszabású akcióval indítsák meg a falusi építkezést. A minisztériumban a törvényjavaslat már készen van. A miniszter mellett működő szociálpolitikai bizottság, amelyben miniszteriális emberek mellett néhány kiváló szakember és szociálpolitikus is működik, a tervezetet letárgyalta. Jelenleg a pénzügyi megoldás

módzatai felett folyik a tanácskozási a pénzügyminisztériumban.

A Darányi-féle törvény vétetett alapján az új falusi építkezési mozgalomnál. A tervezet alapelve az, hogy segítyt nyújtson a kistőkével rendelkező falusi lakosságnak lakásépítkezés céljaira. A földmívelésügyi minisztérium tervezete szerint 500 millió korona van előirányozva. Ezt a hatalmas összeget úgy akarják azonban felhasználni, hogy a magántőkét is megmozgassák, ami egyedül helyes kiindulási pont. A tervezet szerint nem pénzbeli segítyt, hanem építési anyagot, különösen pedig az építkezésre már előkészített faanyagot kapnának az igényjogosultak segélyképpen. Erre az anyag kedvezményre pályázhatnak minden olyan falusi lakos, akinek beépítetlen telke van és bérbe lakik, háza azonban nincsen. A községekben működő mezőgazdasági bizottság véleményezné a kérelmeket, amelynek alapján a földmívelésügyi minisztérium döntene.

Eredeti gondolat van lefektetve a tervezetben. A segélyképpen kiosztandó faanyag egy méretre volna feldolgozva. Az állam tömegmegrendelést tenne és a házhoz szükséges faanyagot, tetőzetet, ablakokat, ajtókat, esetleg padlókat teljesen elkészíttetni egy helyen és vasuton szállíttatná az építkezés helyére.

Az építkező a falakat emelné megszabott méretekben, amire alkalmas volna a kész faanyag.

A mezőgazdasági munkás azért fát is emelhetne, ami nem kerülne sok pénzbe, mert családjával vagy szomszédjaival összesegítve, képes volna megépíteni otthonát. A lakormánybiztosság e terv minél olcsóbb keresztülvitele céljából a befajező tárgyalásokat folytatja.

Az építési segélynek természetben való kiutalása nagy léptékben fogja megindítani a falusi lakásépítkezést, mert a lakáshiány falun még veszedelmesebb, mint a városokban. A falusi ifjúság, amely a harcterről és a fogásból visszakért, szükségszerűen gyorsabban alapít családot, mert a gazdálkodást feleség nélkül alig tudja megkezdeni. Az élelmézését nem tudja a korcsmában megszerezni, mert alkalmazkodnia kell munkájához, amivel szemben a várost elem nagy előnyben van a mezőgazdasággal foglalkozókkal szemben. Sulyosabb is ennél fogva a lakásépítkezés kérdése a falun, mint a városban.

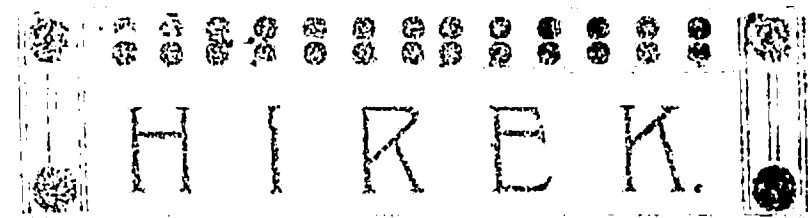
A Földbirtokrendező Biróság a jelentések szerint kiosztott sok ezer házhelyet, azonban az építkezés a gazdasági viszonyok miatt lehetetlen volt.

A földmívelésügyi minisztérium urai, a mai közgazdasági állapotokhoz alkalmazkodva, mindenképpen életre való tervvel jönnek, aminek a hatásai kétségtelenül csak előnyösek lesznek a falu gazdasági megmozdulására.

Pártélet.

Választmányi ülés. A pártkör választmánya 19-én, vasárnap d. e. 9 órakor rendkívüli választmányi ülést, d. u. 2 órakor pedig értekezletet tart. A tárgyak nagy fontosságára való tekintettel kéretnék a tagok teljes számban megjelenni.

Vegyük, olvassuk és terjesszük a „Szarvasi Újság”-ot, mert ez a kisgazdák és földmívesek érdekének igazi szószólója.

Március 15.

Szarvas közönsége ez évben is méltó módon ünnepelte meg március idusát az 1848-iki d. e. események évfordulóját. A szarvasi gazda ifjak önképző köre március 11-én ünnepelt.

A szarvasi iparos tanonciskola ifjúsági egyesülete március 12-én ült ünnepelt. A tanítónőképző március 14-én tartott hazafias ünnepet igen változatos műsorral.

Március 15-én d. e. 9 órakor az ev. ótemplomban és a róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt.

Iskolai ünnepélyek voltak az összes népiskolákban.

Ugyancsak március 15-én délelőtti ünnepelt az állami polgári leányiskola. A szarvasi helyi tanító egyesület az Árpád szálló dísztermében áldozott a nagy nap emlékének.

Március 15-én délután ünnepelt az állami elemi népiskola és a főgimnázium „Vajda Péter” önképzőköre.

Este a kisgazdapárt és az Ipartestület ünnepi vacsorát tartott.

A szarvasi kisgazdapárt saját körhelyiségében március 15-én a nagy nap emlékére társasvacsorát rendezett. A Hymnusz elénkelése után Borgulya Pál volt nemzetgyűlési képviselő méltatta március 15-ének a fontosságát. Beszédet mondottak még Tóth László, Pilliszky János. dr. Salacz Elemér, Trnovszky Márton, Pataki János és dr. Mázor Elemér.

— **A választások.** A belügyminiszter rendelete szerint Szarvas 10, Szentandrás 3, Öcsöd 4 szavazókörben fog szavazni.

— **A hadiözvegyek iparüzésének megkönnyítése.** A kereskedelemügyi miniszter a hadiözvegyek és más egyének iparüzésének megkönnyítése tárgyában rende-

tet bocsájtott ki a rendeletet a hivatalos lap f. hó 10-én megjelent száma közli.

— **Dinnyeföldek kiosztása.** A községi előjáróság az úgynevezett Krinolint (libalapos) parcelláztatja és 100 négyszög-ölenként kiosztja azok között, akiknek semmi földjük nincs. A mintegy 17 kisholdat tevő földből 6 holdat kapnak a rokkantak 1100 négyszögölet a csendőrök 200—200 négyszögölet, a nős csendőrtisztek 100—100 négyszögölet, a postások 200—200 négyszögölet. Az ezen felül megmaradó földre igényjogosultak az előjáróságnál jelentkezhetnek.

— **A rendőrhatalóság figyelmébe.** Sok panasz érkezett hozzánk a miatt, hogy a piacon vett tej a forraláskor összevagy. Ennek valószínűleg nem a jámbor tehének az okai. Éppen azért okosan tenné a rendőrhatalóság, ha e rejtély kiderítése céljából állandóan kiküldené az egészségügyi rendőrt. — Ugy emlékszünk, hogy van valami rendelet arról, miszerint minden kereskedelmi üzletet vasárnap d. e. 10 órakor be kell csukni. Nem emlékszünk azonban arra, hogy ez a rendelet pont egy szarvasi kereskedőre kivételt tett volna. Minthogy nem hisszük hogy ennek a kereskedőnek a vasárnap délelőtti 10 órán túli nyitvatarthatására a rendőrhatalóság adott volna privilégiumot, éppen ezért, bátorkodunk szíves figyelmét erre felhívni.

— **A gyülekezési jog.** A belügyminiszter elrendelte, hogy az elsőfoku rendőrhatalóság székhelyén tervezett népgyűlés engedélyezése iránt való kérést 24 órával, egybűt tervezett népgyűlés engedélyezése iránti kérést pedig 48 órával megelőzőleg kell az illetékes rendőrhatalóságnál írásban benyújtani. A népgyűlések, amennyiben azt a helyi közbiztonság viszonyok megengedik, nyílt helyen is megtarthatók.

— **Pályázat.** A „Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre” pályázatot hirdet 2 drb. 1000—1000 K-ás és 2 drb. 500—500 K-ás szépirodalmi vagy tudományos (orvosi, mérnöki, jogi, stb.) pályadíjra. Felkéretnek ezért a békésmegyei illetőségű egyetemi vagy más főiskolai hallgatók, hogy akik a pályadíjak valamelyikét elnyerni óhajtják, munkájukat a kör elnökéhez (Melis Lajos Üllői-ut 24. sz.) április 20-ig nyújtsák be. Jutalmazott pályamű a kör ülésén felolvasandó.

— **Az új gabona forgalomba hozatala.** A közlelmezési miniszterium az idei új gabona forgalomba hozatalának kérdésével foglalkozik. A gazdák részéről követelt teljes szabadforgalom valószínűleg az idei termés forgalomba hozatalánál sem következik be, mert a kormány az ellátatlanok gabonáját hatósági közbelépéssel akarja biztosítani. A javaslat az ellátatlanok számát csökkenteni akarja és az ellátatlanok számát 50 százalékkal akarja leszállítani. A végrehajtás eszközzésére a GOK szervezetét fenn akarják tartani, amit a termelőket képviselő érdekképviseletek erősen elleneznek.

— **Hét milliárdot követelünk a megszállóktól.** A jóvátételi bizottság megállapította, hogy Magyarország mennyi búzát és hány élőállatot köteles ez évben szolgáltatni. A jóvátételi bizottság foglalkozott a magyar kormány ama jegyzékével, amely a román, szerb és csehszlovák csapatok okozta károk fejében hét milliárdot követel. Az ántánknak Magyarországra küldött külön bizottsága ezt az összeget három milliárnál valamivel nagyobb összegre szállította le. A

kisántant a követelés teljes elutasítását kívánja, de a jóvátételi bizottság még nem határozott.

— **Az 1 és 2 koronás bankjegyek beváltása.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében az Osztrák-Magyar-Banknak a magyar állam területén forgalomban levő 2 koronás bankjegyeit március 14-ikétől április 13-ig bezárólag már csak az állami jegyintézet és az állampénztárak kötelesek teljes névértékben fizetesképpen elfogadni, vagy államjegyekre becserélni. Március 14-én kezdődött az Osztrák-Magyar-Bank 1 koronás bankjegyeinek levonás nélküli becserélése is, amelyet szintén az állami jegyintézet eszközöl. Az 1 koronások becserélési határideje április 13.

— **Harmincszer állatot kell adnunk jóvátétel fejében.** A párisi jóvátételi bizottság arra szólította fel a magyar kormányt, hogy a költségvetésbe vegye fel a pénzben és természetben fizetendő szolgáltatást. Az erre vonatkozó hivatalos átirat most érkezett meg és a jóvátételi bizottság ebben megállapítja, hogy Magyarország előlegképpen a következő mennyiségű élőállatot köteles kiszolgáltatni. Jugoszláviának 3000 ló, 5000 juh, 6500 szarvasmarha, 7000 sertés, Görögországnak 750 ló, Olaszországnak 6500 szarvasmarha, 7000 sertés. Az állatok szállításának módját majd egy későbbi jegyzék állapítja meg.

— **A tanítókat nem érinti a tisztviselői létszám csökkenése.** A tervek szerint mintegy tizenegyezer állam tisztviselőt bocsátanak el a szolgálatból, illetve nyugdíjaznak. Beavatott tényezők közlése szerint azonban a tervezett létszámesökkenés nem érinti a tanítókat, mert a helyzet az, hogy a legtöbb helyen tanítóhiány van.

— **Tüdőbaj, asztma, gyomorbaj, emésztelenség, székrekedés, májbaj, vérsegenység, rheuma, érelmeszesedés, vérhaj** otthon gyökeresen és gyorsan gyógyítható. Ne tüprengjen, ne szenvedjen, hanem hozason mielőbb br. Luzsénszkyék erősítő-, vértisztító-, tüdő-, gyomor-, vagy csusz-essenciájából, amelyek 1912. óta már több ezer beteg sikeresen segítettek. Ezek az esszenciák valamennyi hivatalosan hatásosnak elismert szert magukban foglalnak s így mindenféle készítmény előnyeit egyesítik. Egy üveg ára 120 kor. (Postaköltség 25 kor.) Megrendelhető az „Aster” kiadóhivatalában: Budapest, III., Nád-utca 1. sz.

— **Hadviselt tanítók figyelmébe.** Az 1922. évi VI. t.-c. 6. §-a szerint évi átmeneti személy pótléokra jogosultak azok a tanítók, kik tizenkét hónapig harctéri szolgálatot teljesítettek vagy kevesebb szolgálat alatt megsebesültek és szolgálatképtelenné váltak. Jogosultak azok is, akik 1881 január 1. előtt születtek és 7 évig hadrakelt seregben szolgáltak. Az évi személyi pótlék 1919 január 1-től visszamenőleg annyi évre jár, ahány hadiére van az illetőnek. A pótlék összege a következő: a XI. és X. fizetési fokozatban 600, IX-ben 1000, VIII-ben 1200, VII-ben 1300, VI-ban 3000 korona. A személyi pótlékot a nyugdíjba beleszámitják és okmányolt kérvényben kell érte folyamodni.

— **Március hóra annyi lisztet utaltak ki, mint február.** A közlelmezési miniszter a vármegye részére ugyanannyi lisztet utalt ki márciusra, mint amennyi februárban volt. A miniszter az alispánhoz intézett beiratában megemlíti, hogy az ellátatlanok névjegyzékébe pótlólag csak azokat veheti fel, akik más törvényhatóságok területéről költöztek át időközben. A gyermekmenhelyekről kiadott gyermekek még felvehetők. A születési szaporulatot — mondja a leirat — nem veheti figyelembe, mert a halálozások száma születési szaporulatot kiegyenlíti.

— **Felhívás a csendőrséghez való önkéntes belépésre.** A magyar királyi honvédség toborzásának befejezése után most a m. kir. csendőrség létszámkiegészítése következik. Felvételre jelentkezni lehet a legközelebbi csendőrsőn. Keresztleve, katonai okmányok elviendők. A csendőrs-parancsnok a továbbiakat megmondja. A szolgálati kötelezettség 6 év, ebből egy év próbaszolgálat. — A vállalt 6 évbe a próbaszolgálat, valamint a megelőző katonai szolgálat, de ebből legfeljebb 3 év beszámít. Felvételi feltételek: 1. Magyar honosság. 2. Feddhetlen erkölcsi magaviselet. 3. 19 évnél fiatalabb és 40 évnél idősebb ne legyen. 4. Nőtlen vagy gyermeknélküli özvegy legyen. 5. Megfelelő testi alkalmasság. 6. A magyar nyelvben való megfelelő jártasság. 7. Irni, olvasni és számolni tudjon. A zsold illetve kezdőfizetés évi 10800 K. mely 20400 koronáig emelkedik és külön pótdíjak, valamint lakás vagy lakáspénz. Bővebbet a jelentkezési csendőrállomáshelyeken.

— **A tudatlanság áldozata.** Király Istvánné kiscsáki lakoshoz beállított Farkas Gáspárné szarvasi cigányasszony és Rostás Margit szarvasi cigányleány és a tudatlan asszonyt annyira körülvezték, hogy az oda adott nekik egy arany gyűrűt és 400 koronát. — A két kárúzló az orosházi áll. rendőrség elé került s onnan átkisérték a kir. járásbíróshoz.

— **A szarvasi hadifokkantak,** özvegyek és árvák egyesülete által felállított hadiárvák karácsonyfájához a következő szíves adakozók járultak:

Kisgazdapárt gyűjtése 1191 kor. Szarvas nagyközség, Róm. kath. egyház 1000—1000 kor., Rakovszki József gyűjtése 951 kor. 1 pár papucs, 2 pár harisnya és 1 pulni cérna, Ág. hitv. ev. egyház 500 kor., Szarvasi Ipa. Ifjak Önképzőkörének gyűjtése 400 kor., Szarvasi nőegylet 300 kor. Szarvasi Ipartestület Donner Árpád, Glózik György, Bangya Géza 100—100 kor., Népgondozó kirendeltség 92 kor., N. N., Darida György 60—60 kor., Janurik János 50 kor., Cseh József 20 kor., Molnár György, Palkovics János, Behan Etuska, Deutsch Ármán 5—5 kor. Karácsonyfa alatti adományok 979 kor. Kelemen Ferenc 120 kgr. bőr, Brachna István 2 kgr. bőr, Misik Sámuel 140 kgr. bőr, Marsall Gyula 1 drb. szattyán, 1 drb. talpbélés, 1 drb. talp, Kozsuch György 90 deka bőr. Slajchó János 2 kgr. bőr, 13 deka talp, Brachna Lajos és István 1 drb. bőr, 1 drb. talp, Slajchó Sámuel 70 deka bőr, Kugyela Testv. 125 kgr. bőr, Bohus János 19 drb. szattyán, Dauda N. 425 kgr. bőr. (Folytatjuk.)

Községi ügyek.

x. Közgyűlés. Képviselőtestületünk a múlt szombat délután közgyűlést és ezt megelőzőleg Dr. Schauer Gábor főszolgabíró elnökle alatt tiszti széket tartott, melynek megnyitása után napirend előtt Dr. Mázor Elemér emelkedett szólásra, aki meleg szavakkal üdvözölte a képviselőtestület nevében az új főszolgabírótt abban a meggyőződésben, hogy a legjobb szándékkal fogja intézni a szarvasi járás ügyeit. Dr. Schauer megtörtént köszönte meg az üdvözlést és kérte, hogy tartsák meg iránta továbbra is azt a szeretetet, amelyet itt akkor tapasztalt, amikor még csak mint helyettes főszolgabíró működött, ígérte, hogy működésében csakis a közérdek fogja vezetni. Az éljenzéssel fogadott beszéd után a közegészségügyi bizottság javaslata alapján megválasztották községi bábákká Kasik Jánosné, Szanhó Jánosné és Laviczky Istvánnét. A választás után dr. Belopotoczky György községi fő-

Ma már mindenki tudja, hogy Pyram a legtökéletesebb terpentines cipőkrém.

orvos felszólalt, hogy bent a községben kevés a baba és ezért indítványozta, hogy a külkerületi két baba közül egyet hozzanak be. Borgulya Pál ezt ellenezte, mert éppen azon a tájon, ahol a külkerületi két baba lakik, szegény emberek laknak, akiknek kell az a két baba. Egyelőre maradt a jelenlegi állapot.

Haviár Dani indítványára a bábák pénzben is segítyt fognak kapni.

Halálozás folytán megüresedett 5 esküdti állás, amelyeknek betöltése annál is inkább szükségessé vált, mert a megmaradt esküdtek nem győzik az előjáróság teendőinek ellátását, ami a községre is hátrányos. Ennek dacára hosszabb és élénk jogi vita indult meg a felett, hogy csak helyettesítéssel is betölthető-e a tiszti szék az esküdti állásokat, mert a törvény szerint erre a képviselő-testület jelölése alapján csak a választó község jogosult. Viszont erre nincsen mód, mert a legutolsó választói névjegyzék a közbejött események miatt még 1918-ban készült. Tekintettel azonban az állások betöltésének szükségére, a képviselőtestület — tudatában, hogy ezzel törvényt sértést követ el — 26 szóval 6 szavazat ellenében elhatározta, hogy a megüresedett esküdti állásokat ideiglenes helyettesítéssel betölti addig, ameddig a minisztertanács arra vonatkozó határozata megérkezik, hogy az 1918. évi névjegyzék alapján a választás megejthető-e. A jelölő bizottság alapján megejtett szavazás eredménye az lett, hogy ideiglenes helyettes esküdtekké megválasztottak: Borgulya Mihály Buzás György, Kiss János, Krajcsóvicz Márton és Osztrócluczky Pál, ezzel a községi helyettes ideiglenes és ideiglenes helyettesek száma X-re emelkedett.

A választás után dr. Mázor Elemér indítványozta, hogy az ideiglenes helyettes esküdtek szavazati joggal a képviselőtestületben ne birjanak, mert különben a képviselőtestület ezután hozandó határozatai mind megfellebbezhetők lesznek. Dr. Haviár Gyula ezt ellenezte és indítványozta, hogy az új esküdteknek is legyen szavazati joguk. 15 szavazattal 8 ellenében dr. Haviár indítványát fogadták el. Ezzel a tiszti szék véget ért és a törvénybíró megnyitotta a képviselőtestület közgyűlését, melynek uapi rendje előtt Mold Béla II. főjegyző bejelentette, hogy dr. Szemző Gyula képviselőtestületi tag a községnek számos éveken át volt ügyésze meghalt. Indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét és ezt közölje az özvegyvel. Egyhangulag elfogadtatott, valamint azon indítványa is, hogy Pribelszky Pál községi bíróval szemben is, akinek felesége halt meg. Jelentette továbbá, hogy meghalt Hegedüs Ferenc községi végrehajtó is, akit az előjáróság, tekintettel számos szolgálati évre és vagyontalanságára, a község költségén temettetett el. Jóváhagyták.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése, a február havi pécztár vizsgálat jegyzőkönyvének bemutatása után tárgyalták Konyecsny György felebvezését, a melyet a miatt adott be, hogy bár a községi Kovács munkákra vonatkozólag beadott ajánlata jelentékenyen olcsóbb volt az összes többi ajánlatoknál, azt mégis Oszterland Gyula kapta meg. A képviselőtestület ennek dacára felebvezését elutasította a kiküldött szakértői bizottság oly értelmű jelentése alapján, hogy Konyecsny olyan olcsó árakat szabott, hogy azok a mai árviszonyok mellett komolyan nem tekinthetők.

Ezután özv. Csasztyan Györgyné felebbe-

zésére került a sor. Ugyanis a községi nyomtatványokra vonatkozó megelőző árlejtéskor, bár az ő ajánlata volt olcsóbb, az előjáróság a községi nyomtatványok készítését mégis megosztotta a két nyomda között, mert az ajánlatok felbontása után a Müller Károlyné nyomdájának cégvezetője kijelentette, hogy ő is kész a nyomtatványokat ugyanazon árakon elkészíteni. Most pedig, amidőn a Müller Károlyné ajánlata volt az olcsóbb, hár 15 nap alatt benyújtott írásbeli beadványában ő is bejelentette, hogy kész a nyomtatványokat ugyanezen árakon elkészíteni, és az előző precedensre hivatkozva ő is kérte a nyomtatványok megrendelésének megosztását, a kérelmével a tanács elutasította.

A képviselőtestület e miatti felebvezésének még sem adott helyet, mert a felebvezés elkészve adatott be s ezért elfogadta a II. főjegyző azon indítványát, hogy e félévben a községi nyomtatványok osztatlanul Müller Károlyné nyomdájában készüljenek.

Tudomásul vették ezután, hogy a rendőr legénység létszámát 2-ről 5-re emelte az előjáróság, valamint az Árpád udvarán levő Artézi kut javításáról szóló jelentése is. Ezzel a gyűlés véget is ért.

X. Lemondás. Amint értesültünk, Pribelszky Pál községi bizó ezen állásáról lemondani készült. Ez esetben ismét szaporodni fog eggyel a községi helyettesek száma.

**Kézben van a hódítás
fegyvere: a szépség
ha vesz egy daboz valódi
DIANA-PUDERT
és 1 doboz valódi
DIANA-KRÉMET
Mindenütt kapható!
Gyártja: a Diana Kereskedelmi Részv.-Társ.
Budapest, V., Nádor-utca 30.**

Előadások. Mulatságok.

**** Tánccmulatság.** Az örménykúti földmivelő gazda ifjuság 1922. évi március hó 18-án délután 4 órai kezdettel Varga Lajos VI. ker. 57. szám alatti tanájan jólékony célú tánccmulatságot rendez 20 korona belépő-díj mellett.

Irodalom.

Jászai Mari jubéliumáról számol be e héten a Színházi Élet, Incze Sándor népszerű hetilapja. Azonkívül már képekben és írásban közli a Belvárosi színház nagy sikerű ujdonságát az Arnyhalászt. A Fővárosi orfeum és a Royal orfeum új műsorait képekben mutatja be. Sok riport, cikk, rajz, fotografia van még az új Színházi Életben. Ára 20.- korona, negyedévi előfizetés 115.- korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet körút 29.

A Színházi Élet Almanachja most jelent meg, s ez az izléses külsőben pompázó könyv az egész könyvpiac szenzációja. Cikkeit a legnevesebb és legjelentékenyebb magyar írók írták, illusztrációi, fényképmelkéletei pedig vetegednek a világhírű angol és amerikai revűkkel. Beszámol a sok novellán cikken, versen kívül az elmúlt év színházi eseményeiről, közli a fővárosi és vidéki társulatok tagjainak névsorát, a színpadi szerzők egyesületének tagjait, sőt a műkedvelők által eljátszható színdarabok jegyzékét is. Aki nem utazhat fel minden héten a fővárosba megnézni a színházak

ujdonságait, annak nélkülözhetetlen a Színházi Élet Almanachja. Ára 60.- korona, megrendelhető a Színházi Élet kiadóhivatalában Budapest Erzsébet körút 29.

Közigazdaság.

Erdőt az Alföldre.

Bécsi erdőtanácsos kedden d. e. a szarvasi kizgazdák és földművesek pártkörében előadást tartott az alföld befásításának szükségességéről előadását a következőkben közöljük:

Nemcsak hivatali kötelezettségből, hanem örömmel is jöttem ebbe a szép alföldi községbe, hogy önök előtt Csonka-Magyarország egyik legfontosabb teendőjét, — az alföld befásításának szükségességét a mai előadáson szűk keretében terjesszem.

Itt ahol a facultusát már rég idők óta üzik, — amelynek élőbizonyossága az utcák sikerült szép fásítása, és egy nagyobb városnak is díszére való szép községi park, — rokon lelkekre találtam és ezért csakis Gyomának szól ugyvélem könnyűvé válik feladatomi, hogy önök érdeklődését a jövőben nagyobb mértékű fásítások iránt is felköltssem.

Mióta a végzetes, reánk kényszerített trianóni békezerződés rendelkezései, a történelmi magyarországon volt erdők 86%-át ellenségeink kezére juttatta — s a csonka magyarországnak maradt erdők fatermése alig egy tized részben fedezheti lakosságának faszükségletét, mind parancsolóbban lépett fel alföldünk befásításának szükségessége, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a szorosan vett nemzetháztartási — hasznán kívül, az erdők még, kedvező hatással vannak az illető vidék közegészségügyi — és időjárás viszonyaira — mert lokálisan némi klíma javító tényezőknek is bizonyultak, s azokból nem vitatható el nagy jelentősége a mezőgazdaság fejlődésére, — és a napjainkban annyiszor, s jogosan hangoztatott mezőgazdasági több termelési probléma megoldására.

Mielőtt tehát az erdők, előbb említett közvetlen és sokoldalú közvetett hasznát ismertetném, megjegyzem, hogy az alföldi erdősitések szükségességéről már egész szakirodalom keletkezett, mely ezt a kérdést erdészeti — mezőgazdasági-klimatológiai — talajtani szempontból behatóan megvilágítja s a mai előadáson tárgyát is tulajdonképpen ezekből a szakmunkákból merítettem.

De nemcsak a szakirodalom foglalkozik behatóan a kérdéssel, hanem a gazda társadalom is, ami kitűnik abból, hogy a magyar gazda-szövetség múlt évi június hó 15-ikén Kecskeméten tartott nagygyűlésén, Kaán Károly h. államtitkárnak az alföldi erdőtelepítés szükségességéről tartott nagyszabású előadása hatása alatt, egyhangulag s vita nélkül elfogadták az alföldi erdő telepítésre vonatkozó határozati javaslatát; mert amint ázt az előadás után felszólaló Magyar Kásmér nemzetgyűlési képviselő megjegyezte — „ehhez az előadáshoz nem hozzá szólni, hanem meg kell csinálni” tudni illik a magyar alföldet be kell fásítani.

Ezek után áttérek előadásom tulajdonképeni tárgyára, s kezdem először is a fásítások, és a létesítendő alföldi erdők nemzetgazdasági fontosságának ismertetésével;

Folyt. köv.

A tavaszi vetőmagvak csávázása.

Magyarország szemes terményeiben az őszi évről-évre rengeteg károkat okoz. Sajnos gazdaközönségünk nem veszi elég komolyan ezt a bajt. Megállapítja ugyan, hogy őszi az van, sőt bőven van; de ritkán veszi magának azt a fáradságot, hogy számítás útján képet alkosson saját kárának nagyságáról. Pedig ha ezt megtenné, megdöbbenne azon értékvesztésekről, amelyeket évről-évre elszenved, de amelyeknek tudatában nincsen és így közvetlenül nem is érzi, vagyis önmagát ámtja. Hozzávetőleges becsléseink szerint az őszi kár évente több milliárd kárt okoz Csonkamagyarországon csak a búzatermésben. Az idei termésben sokhelyen elérte az őszi kár a 40—50%-ot, de általában megállapítható, hogy még olyan helyeken is, ahol csáváztak — de valószínűleg felületesen — a kár így is elérte a 10%-20%-ot vagyis kat. holdankint 1—2 q termés ment tönkre. Egy 10 holdas búzatáblán tehát 20—40,000 K-ás kárt könyvelhetünk el.

A m. kir. növénykörtani intézet kötelességének tartja, hogy a rendelkezésére álló minden eszközt felhasználjon a kár csökkentésére. A többtermelés soha olyan fontos nem volt mint most. Azért ezúton is felhívjuk a magyar gazdaközönséget vegye fel az őszi ellen való küzdelmet! Tegye ezt meg úgy a saját anyagi érdekében, mint közgazdasági szempontból. Ne riadjon vissza senki azon csekély munka és anyagi befektetéstől, mellyel a vetőmagvak gondos csávázása jár. Meg fog győződni, hogy a magyar termőföld bőségesen meghálálja a munkatöbbletet. Ismétlünk tehát, ne vessünk el csávázatlanul vetőmagvakat. Csávázzunk tavasszal is és csávázzunk a búzán kívül az árpát, zabot, mohart, kölest és egyes takarmánynövényeket is. Utóbbi években éppen a babon és borsón érzékeny károkat okoztak a gombabetegségek.

Az őszi kár úgy az őszi, mint a tavaszi búzánál és egyéb gabonaféléknél egyformán mutatkozik, de ugyancsak nagy mértékben fertőzöttek a vetőmagvak úgy az őszi, mint a legkülönbébb egyéb betegségek mint a levélcsíhossz és a kitélelő veszélyeztető betegségek stb. által, melyek száma már akkora, hogy a gyakorlati gazda ezeket nem is ismerheti mind. Ezért felhívjuk a t. gazdaközönséget az általános csávázásra úgy ősszel, mint tavasszal. Vannak ugyan olyan őszi fajták is, amelyek ellen a csávázás nem véd, de viszont vannak a vetőmagvakon olyan betegség csírái is, amelyeket a csávázás kifejlődésükben megakadályoz és így a fejlődő vetést ezektől megvédi. Ezért újra hangsúlyozzuk, hogy feltétlenül szükséges és mérhetetlen haszonnal fog járni, ha rendszeresen hozzá szokunk fertőtleníteni, vagyis csávázott magvak elvetéséhez. Felhívjuk még a konyhakertészek figyelmét is arra, hogy a nyugati államokban a vetemények magvait is már rendszeresen csávázzák.

Megismételjük: Ragadjunk minden eszközt meg a többtermelés érdekében és járuljunk az általános csávázással hozzá szégyenletesen alacsony átlagtermésünk megjavításához. Ne vonakodjunk a csávázással járó munkatöbblettől, mert ezáltal is nagy mértékben javíthatjuk átlagtermésünket. Németország a mezőgazdasági tudományok okos alkalmazásával terméseredményeit 35 éven belül megduplázta. Itt az ideje, hogy a tudományos kísérletek alapján mi is mezőgazdaságunk színvonalát minél magasabb fokra emeljük. M. kir. növénykört. és kórtani állomás Budapest, II. Debrői ut 17.

Értesítés. Értetem az igen tisztelt hölgy közönséget, hogy Szarvason I. ker. Gróf Csáky Albin-ut. 83. szám alatt a legnagyobb igényeknek is megfelelően **női kalapok** készítését legújabb modellek szerint vállalom. Szíves partifogást kérve maradtam kiváló tisztelettel: 2—12. **Simon Rózsika.**

Eladó ház. II. ker. 372. sz. alatti ház eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Népmozgalmi kimutatás.

1922. március hó 7—14-ig.

Született:

23. gyermek és pedig 11 fiu, 12 leány.

Házasságot kötött:

Sámuel Izidor zsidókántor Klein Hajnal-kával, Litauszky Mihály napszámos Kulcsár Katalinnal.

Meghaltak:

Katernyik Jánosné Krajcsi Ilona 62 éves, Dr. Szemző Gyula 67 éves, Skorka Pál 8 hónapos, Bankó Mária 1 hónapos, Garai Katalin 14 éves, L. Kovács Lajosné Krom Juliánna 26 éves, Scheidel Zsuzsanna 1 napos (Pusztacsabacsüd), Pribelszky Pálné Komár Zsuzsanna 57 éves, Medvegy Mihályné Galó Erzsébet 70 éves, Hegedűs Ferenc végrehajtó 50 éves, Valent Györgyné Zahorecz Mária 29 éves, Tóth Józsefné Lipták Judit 22 éves, Molnár Jánosné Szabó Zsuzsanna 39 éves, Jadnovics Pál 46 éves, Czinkoczk István 78 éves, L. Kovács János 2 éves, Ribárszki János 2 hónapos, öz. Kasuba Jánosné Frankó Zsuzsa 86 éves, Brusznyczk (utóvevet nem kapott leány) 1 napos (Csabacsüd), öz. Filó Mihályné Magyar Mária 74 éves.

Regényesarnok.**A granadai rózsza.**

Írta: Jean Rameau

(56)

S közelebb hajolt Lázárhoz, azon ürügy alatt, hogy jobban szeretné hallani, úgy, hogy a felolvasó csaknem elszédült attól, amit látott; ami nagyon hasonlított a Clotilde és André közti jelenetben előforduló bájos dolgokhoz.

Mikor a fejezetet végig olvasta, Rose-Marie arra kérte, hogy hagyja abba az olvasást. Közel járt már hétkez az idő és mivel odakint kiderült, arra kérte felolvasóját, hogy jöjjön vele a kertbe egy kis sétára.

— Kérem a karját, — mondá, mikor a lépcsőn lementek — kissé csuszós az út. István lesütötte tekintetét és karja felélen nyúlt a szép asszony felé. Mily édes meleg áradt a hozzá simuló vállból!

Neki vágott a kernek anélkül, hogy látott volna. Ködbe borult előtte a világ és valóságos mámorban haladt a bokrok felé.

Ne olyan gyorsan, István ur, — szólott mosolyogva Miralez asszony, — hisz egy gyorsfutár sem tudna önnel így lépést tartani.

Ránehezdedt a volt trappista karjára s neha úgy tett, mintha elcsuszna, hogy annál inkább megközelíthesse. Egy szikla mögött, mely elzárta a kilátást a lakóházra, hirtelen megállott és így szólott halk hangon:

— Egy szívességre kérem, látván ur. Nem kerül sok fáradságba, mert könnyű keze van. Kigombolozott a ruhám... itt a nyakam táján. Kérem, gombolja be.

Folyt. köv.

Lévay Balázs Szarvas

III. ker. Vak-utca 184/1. szám alatt

Ingatlan forgalmi irodát nyitott.

Elvállal ingatlanok eladását és vételét, haszonbérbe adását és vételét.

Eladók az I. 188., II. 322., IV. 231. és 501. sz. házak mellékhelyiségekkel. 30 hold kisebb darabokban 40 hold, szántók és Lajoshalom 13 hold szántó tanya-épületekkel.

KERES megbízói részére kisebb-nagyobb területű szántóföldeket tanyaépületekkel és gyümölcsöst megvételre és haszonbérbe. 3—4

Szarvas nagyközség előljárósága.

2439/1922. ikt. sz.

Hirdelmény.

Közhírré teszi az előljáróság, hogy a téli hónapokra való liszt támogatásra a 109225/1921. számú miniszteri rendelet értelmében a múlt évi október hó során és a későbbi hónapokban összeírt arató- és cséplőrész nélkül maradt földmunkások liszt támogatása a tavaszi áprilisi hónappal megszűnt és az előljáróság ezen célra liszt kiutalást nem kapott, mihez képest figyelmezteti az érdekelt földmunkásokat, hogy **további liszt osztást részükre nem eszközölhet**, illetve az ezután hónapokra már csakis azok részesítettnek hatósági lisztben, akik az ellátatlanok közé vannak felvéve, tehát a legközelebbi liszt osztáskor csakis ezek jelentkezzenek majd.

Szarvas, 1922 március 16.

ELŐJÁRÓSÁG.

Megérkeztek**a legújabb kiadású regények:**

Peterdy, Pekár, Majthényi, Moly, Szenes, Croker, Conan Doyle, Courts-Mahler, Glyn, D'Annunzio, Dosztojev-szky, A. France, Dumas, Prévost, R. Roland, R. Tagore, Wilde, Zola, Ferreró, Carlyle stb. művei, a

Wolf Jenőné kölcsönkönyvtára

(III. ker. 178. sz.) Előfizetési díj havonta 40 korona.

Nyitva kedden és pénteken délután háromtól hatig. 1—2

Eladó ház. I. ker. 482. sz. ház, nagy telekkel, eladó. 1—3

Eladó ház. IV. 84. számú ház sürgősen eladó. Értekezni lehet ugyanott. 1—3

Nrúska Pál IV. ker. 172 szám alatti háza **eladó** értekezni ugyanott. 1—3

Andrássy Derső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája

SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést, tőztaarozást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZÁLLIT: meszet, centet, me homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélserepet, tűzifát és szemet. Házat, telket keres vevői részére.

KERESKEDES: Piactérről községházával szembe, Beliczey-ut 115. sz. (volt Lusztig házba) helyeztetett át. 7—13

Eladó ház. II. ker. 112. sz. a. 2 szoba, 1 konyha, 1 speiz, 1 üzlethelyiség, egy mellékhelyiséggel, forgalmas utcában, köves út mellett, azonnal beköltözhető. Erdeklődni ott vagy IV. ker. 111. sz. alatt lehet. 2—3

Eladó a volt téglagyári telep Szarvason 7 hold földdel egészben vagy parcellázva épületekkel vagy az épületek lebontásra külön is eladotnak Buk Adolf. 2—3

Minden féle ócska vasat vesz Baginyi lakatos II. Bem-utca 212 szám. 20—26

Nyomatott öz. Csasztn Györgyné könyvnyomdájában Szarvason Beliczey-ut 115 szám.